

Erdély
ALAPÍTVÁ 1892-BEN

Új sorozat, 82. szám

2015/9.

Megjelenik havonta

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület
– Kolozsvár 1891 ÉrtesítőjeSzerkesztők:
Tóthpál Tamás
(tothpaltamas@gmail.com)
Pál Gyöngyi

Új biciklitúra: szervezés a Kós Károlyra

Nyolcan „írtak történelmet” az első kerékpáros emlék- és teljesítménytúrán

Idén először sikerült megszervezni a Kós Károly 50-es túra kerékpáros változatát. Az 50 km-es túra útvonala valójában nincs kijelvezve. A szervezésre alig 2-3 hetünk volt. A szokásosnál fontosabb volt lejárni a túrát és felmérni az útvonal megjelölési lehetőségeit.

BRANEA RÓBERT

Első nekifutásból, július 30-án, a kis létszámúra tervezett terep-felmérő útból egy igazi EKE kerékpáros túra sikeredett: elindultunk az 50-es gyalogos útvonalon, helyenként fényképeztünk, de a lassú haladás és egy kiadós eső okozta szünet miatt sajnos Jegenyén időhiány miatt megszakítottuk a túrát. Nem voltam igazán elégedett az útvonalról kialakult összkép-pel, ezért úgy döntöttem, újra bejárom, részletesen – fényképekkel, filmanyaggal és GPS-nyomvonalakkal – dokumentálva minden lényeges pontját. Ez három szakaszban történt, augusztus első hetében.

A Gyerővásárhely–Sztána–Egeres szakaszt Kún Zoltán túratársammal együtt, a Gorbói-út–Gyerővásárhely, illetve Kolozsvár–Gorbói-út szakaszokat egyedül jártam végig. Arra a következtetésre jutottam, hogy az útvonal idei kijelzésére nincs lehetőség, az egyetlen megoldás a Mezei Elemér által szerkesztett és tördelt túrafüzetnek a gyűjtött adatok segítségével való pontosítása, kibővítése. Ez a vártnál nehezebb munkának bizonyult, de a szerkesztés végül elég jól sikerült (Tóthpál Tamás, Lőrinczi István és László Györgyi segítségével). Néhány nappal a túra előtt az internetes csatornákon

is sikerült kielégítően beharangozni a túrát (hálás köszönet érte Lixandru Robertnek!). A túrát megelőző napra kitűnő minőségben, nyomdai kivitelezésben elkészültek a „kerékpáros” és „gyalogos” füzetek – a tördelés, lektorálás és nyomdai ügyintézés Virág Péter, illetve Szikszai Ildikó és Attila, valamint Venczel Enikő érdeme. Utolsó percre több ellenőrző ponton is voltak gondok a pontbírók kilétét illetően, de szerencsére „külsősök” segítségével ezek is megoldódtak.

Augusztus 15-én, szombaton reggel minden és mindenki készen állt a rajtra. Öszintén szólva több résztvevőre számítottam, végül csak nyolcan rajtoltunk. Sajnálom, hogy nem sikerült több vállalkozó szellemű bringást rávenni arra, hogy „történelmet írjon”. Ennek előnye viszont, hogy így van lehetőség fel-sorolni az I. Kós Károly Kerékpáros Emlék- és Teljesítménytúra összes résztvevőjét: Balogh Mihály, Biró Attila-Endre, Branea Róbert, Jári Zoltán, Kiss Olivér, Lőrincz Ferenc, Szakács-Korom Imre, Tamás Miklós. Mindannyian végigjártuk a túrát, szerencsésen, kánikulában, két esetben gumibelsőket kellett cserélni, a végén tudtunk még túróspuliszkát is enni, meg hozzá bort inni, és a 6 órai vonatot is elértük Sztánán.

A több mint három órás állásidőből közel két óra – mond-

A Bátor-hegy meghódítása

hatni fölösleges – álldogálás volt. Heten nagyjából egy fal-kában haladtunk, nagyon nyugos iramban, Gyerővásárhelytől kezdve már nem teljesítettük a megállapított szintidőket. Ez bizonyos mértékben megkérdőjelezheti a túra teljesítését – ezért írtam korábban, hogy a túrát „végigjártuk”... A jövőben a fölösleges pihenések kiiktatásával kényelmesen lehet teljesíteni a túrát, amelyet egy tízes skálán személyesen

6-osnak, azaz közepesnek minősítek. Minden elismerésünk Tamás Miklós túratársunknak, aki fél kettőtől már várakozott ránk a Szentimrei-villában... Ahova mi sajnos csak 17:15 körül érkeztünk. Aztán Kolozsvár belvárosában egy sör mellett pihentük ki a vonatozás fadalmait..., feltétlenül sikeres főpróbaként könyveltük el az ideit túrát és tervezgettük a jövő évit, amelyet majd sokkal jobban előkészíthetünk!

Túraadatok

Megtett táv: 52,9 km.
Teljes menetidő: 9h31'56".
Mozgási idő: 6h13'16".
Össz állásidő: 3h19'39" (ellenőrző pontoknál 1h31'59" a többi 1h47'40" (!).
Teljes emelkedés: 1501 m
Süllyedés: 1311 m
Átlagsebesség: 9,6 km/h

Csikófark és piros oszlopok a szászsebesi Vörös-szakadéknál

Piros és lilás tornyok, piramisok, oszlopok, ember- és állatformájú tömbök: ez a Vörös-szakadék, a Küküllők fennsíkjának egyik legérdekesebb természeti képződménye.

PÁL GYÖNGYI

Régi vágyunk teljesült, amikor június 1-jén sikerült összehozni egy kirándulást a sokszor emlegetett Vörös-szakadékhoz (Vörös-árok/Râpa Roşie/Rote Berg). Két kiskocsival, szép nyári napon heten indultunk útnak. Kolozsvárról Tordán, Nagyenyeden, Gyulafehérváron keresztül jutottunk Szászsebesre. Már Lámkeréktől (Lancrăm) látható a domboldal, az útról balra.

A városban megkeressük az Oláhdálya (Daia Româna/Dallendorf) felé vezető utat, ezen haladunk az autópályáig. Itt már tábla is jelzi az irányt. Az aszfaltozott útról balra térünk, elég gyenge földúton haladunk egy ideig még párhuz-

mosan az autópályával – ez gyakorlatilag a sztráda szervízútja –, majd balra fordulunk, át a Székás-patak (Secaş) hídján, és megállunk egy füves legelőn, szemben a Vörös-szakadékkal.

A 800 m széles és 80–100 m magas veresmartot a talajerózió formálta. A 10 hektáros területet 1950-ben geológiai és florisztikai természetvédelmi területté nyilvánították. Körben dombok (300–425 m), mögöttünk Szászsebes. Erdős, inkább bozótos rész választ el a vörös domboldaltól, több ösvény is indul a bokrok között. Elindulunk találmra az egyiken. Lefelé halad, keresztül egy árkon, majd felfelé kapaszkodunk, helyenként elég csúszós a talaj, szerencsénkre az ösvény száraz, nincs sár, különben nehezen boldo-

gulnánk. Kijutunk a bozótból, most már füves részen kapaszkodunk felfelé egészen a vörös alakzatok lábáig. Minél közelebb jutunk, annál hatalmasabbnak tűnnek a különleges formációk.

Egy hatalmas fal, szinte függőleges, óriás méretű orgona benyomását kelti. Mindenfelé tornyok, piramisok, oszlopok, ember- és állatformájú tömbök nagy összevisszaságban. Ha feltekintünk, szédít a magasság, alattunk riaszt a mélység. A földkéreg különös alkotásai, méretei, színei és változatos formavilága magával ragadja a laikus természetszeretőt is. A csupasz lejtőket hamar elkezdtek koptatni lefolyó esővizek, télen a jég, mély árkokat ástak, így kialakultak a barázdált, legömbölyített formák, oszlopok az árkok között, fent kisebbek, lefelé szélesebbek, több sorban, egymás tetejére állítva. Piros és lilás színezetűek, külön-

leges látványt nyújtanak. Sok helyen a sziklák tetejétől egészen az aljáig lehet követni a lefolyó víz útját. A kis erecskék nyomvonalainak a találkozásánál nagyobb folyócskák keletkeztek, amelyek még jobban megdolgozták a puha kőzetet. Különös színét a vörösayag, a szürke, vörös és fehér homokkő, a vörös és téglaszínű márga és fehér márgás mészkő adja.

A területre sajátos mikroklíma is jellemző, a növényzet a sztyeppéhez hasonló. Védett növényei közé tartozik a csikófark, a fekete fodorka, a gyászoló imola, a kései szegfű, a piros madárbirs és a sugaras fejvirág.

A Vörös-szakadék, mint turisztikai látványosság, egyedülálló Erdélyben. Hasonlók Kolozsvár közelében a feleki gömbköveknek nevezett homokkő konkréciók, a toronyképződmények a Szilágy megyei Sár-

kányok kertjében, Zsibótól 9 km-re, Almásalgó határában vagy a Bucsecs hegység gombasziklái, a „Babele”, ha a keletkezési körülmények nem is egyeznek. A Vörös-árok nem hasonlít egyikhez sem. Nem sikerül minden részét bejárnunk ennek a különös tájnak, úgy tűnik, talán egy nap sem volna elegendő. Visszatérünk az ösvényen, balra dombtetőre kapaszkodunk, szép rálátásunk van a szakadékra és Szászsebesre.

Dél elmúlt, indulunk vissza Szászsebes felé, ott megnézzük a nyolcszáz éves evangélikus templomot, az egykori szász evangélikus gimnáziumot, a várfal maradványait a meglevő bástyákkal. A városközpont szép, tiszta, barátságos. Elhagytuk Szászsebest, az országról a délutáni napfényben még látszik a Vörös-szakadék, búcsút intünk neki azzal az elhatározással, hogy még felkeressük...

Kerékpáros Balaton körtúra

Napi 70–90 km biciklizés nem lehetetlen

Az élet nagy kihívásai közelebb viszik az embert az önmegvalósításhoz. Legyen az fizikai vagy szellemi túlteljesítés, szükség van néha arra, hogy bizonyítsunk: igen, meg tudom tenni, megvalósítom a kitűzött célt! Értékelem ezt gyermekeim buzgalmát követve, a továbbképzés terén, de fel tudok nézni azokra is, akik már túl a harmadik X-en indulnak a maratonon, biciklitúrán, rendszeresen hegyet másznak. Ilyen kihívás volt a kolozsvári EKE által szervezett balatoni biciklis körtúra is.

SZIMA CSILLA

Mindazon sportolni vágyókat várták, akik bevállalták a napi 70–90 km biciklizést, három napig. A túrát már áprilistól hirdették, így össze is állt a tizenkét fős csapat. A legfiatalabb vállalkozó csupán 10 éves volt. A biciklizők zöme fiatal, gyors tempót diktáló vidám csapat. Voltak, akik csak a lassúbb tempót teljesítették, de a célba mindenki beért. A lényeg az volt, hogy mindenki megtegye a 225 kilométert, és természetesen jól érezze magát. Ezúttal köszönjük a szervezőknek, az előre megbeszélte, megtervezett útitervet, panziók lefoglalását, részletek kidolgozását.

Augusztus 28-án este Balatonkenesén gyűlt össze a csapat, hogy pénteken megtegye az első szakaszt. A lassúbbak kicsit hamarabb indultak. Könnyű volt követni az útirányt, jól kitáblázott biciklipálya állt előttünk. Zöld keretben jelezték, hol vezet a balatoni körút. Hol erdőben,

hol ligeteken, vízparton vagy városi parkokban, lakótelep mellett, vásárok tövében, néha az országút vagy a vasút mellett. Az egyik résztvevőnek elrobbant a gumija, de szerencsére nagyon jó a szervizhálózat, könnyen és gyorsan segítettek a bajbajutottakon. Délben megálltunk ebédelni és fürödni. Délután hosszabb pihenőt tartottunk a Tihanyi Bencés Apátság tövében. Nagyobb emelkedő vezetett az apátsághoz, közben nézegettük a kirakatok tömegeét. A leereszkedés annál könnyebben ment, szárnyak nélkül repültünk, főleg a bátrabbak, Balatonszepezd felé. Még volt egy közös pihenő Balatonudvariban, az üzletben mindenki feltöltötte a folyadékkészleteit. Balatonszepezden közös vacsora a Vén halászbán, majd langyos tea mellett jólesően nyújtóztunk az erkélyen, a telihold tükröződött a Balaton vizén.

A második napra eső útszakasz volt a leghosszabb, több mind 90 kilométer. Szőlőskertek, borozók, aztán megkapó táj

tárult elénk: a Tapolcai-medence legmagasabb tanúhegye, a Badacsony. A dél fénypontja a Szigligeti vár, felejthetetlen. Délben még egy pihenő Keszthelyen, ebéddel. Este Balatonlellén felfrissítő fürdő után pizzázni mentünk.

A harmadik nap Siófok és környéke következett. Vakítóan tűzött a nap, de a biciklin nem éreztük a meleget. Erre a napra már csak 60 km maradt, így dél körül egy nagyon hosszú fürdőre is jutott idő. Elhaladtunk egy vándorcirkusz mellett, bepillanthattunk az állatok ketrecébe. Az utolsó szakaszon volt egy komolyabb emelkedő, de ennyi gyakorlat után ez már meg sem kottyant. Kora délután értünk vissza Balatonkenesére.

Képek, hangok, illatok suhantak el mellettünk a három nap alatt, felejthetetlen élmény, csöppnyi lázadás a hétköznapi taposómalom, a szedentáris XXI. század életmódja ellen. S ha sikerült felkeltenem az érdeklődésedet, kedves Olvasó, keresd fel honlapunkat: www.ekekolozsvar.ro. Aztán, ha jónak látod, tarts velünk gyalogtúrákon, biciklitúrákon. Meglátod, testileg-lelkileg felfrissülsz.

Fényképek az EKE Erdélyi Kárpát Egyesület - Kolozsvár 1891 facebook oldalán.

Borpince Badacsonytomajban

Októberi rendezvények

- **Szeptember 26. (szombat):** Bongár forrás (12 km). Találkozás 10 órakor a rádióstúdió előtt. Szervező: Márton Erzsébet.
- **Szeptember 26–27. (szombat–vasárnap):** Ady Endre emléktúrák. Szombaton: Réz-hegység, (12 km, szintkülönbség 500 m), indulás 10 órakor Csucsáról az EKE-háztól, menetidő 5 óra. Szervező: Tatár Ferenc; Vigyázó-hegység (25 km, 1000 m szintkülönbség), menetidő 9 óra. Szervező: Kiss János. Vasárnap: Réz-hegység, a Fekete Ponor-tető három vízkelete (25 km, 900 m szintkülönbség), menetidő 9 óra. Szervező: Kiss János. Érdeklődni telefonon.
- **Szeptember 27. (vasárnap):** Révi szoros, gyalgtúra (14 km/500 m). Találkozás 7.15 órakor a nagyállomáson (TFC vonat). Szervező: Szima Márton. Érdeklődni telefonon. ♦ Szászfenes–Havasbükke–EKE-forrás (18 km). Találkozás 8.15 órakor a 9-es autóbusz Bucium utcai megállójában (M21 autóbusszal). Szervező: Csorba Anna.
- **Szeptember 30. (szerda):** Majláth-kút (15 km). Találkozás 7.15 órakor a 40-es autóbusz román színház melletti megállójában. Szervező: Székely Lavotta.
- **Október 3–4. (szombat–vasárnap):** Kirándulás Máramarosban. Szervező: Szabó István (Tubi). Érdeklődni telefonon.
- **Október 3. (szombat):** Szentgyörgy-hegy (10 km). Találkozás 10 órakor a kisállomással szemben. Szervező: Márton Erzsébet.
- **Október 4. (vasárnap):** Séta a Szászfenes melletti erdőben; Leányvár negyed–Bükk-tető–Szaniszló-völgy (12 km). Találkozás 9.15 órakor a 9-es autóbusz Bucium utcai megállójában (M21-es busszal Szászfenesig és vissza). Szervezők: Pál István és Pál Gyöngyi.
- **Október 7. (szerda):** Séta a Péter-úton (9 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Székely Lavotta ♦ 18 órától közgyűlés az Apáczai-líceumban.
- **Október 9. (péntek):** Vonatos kirándulás a körösfeketetői (Negreni) őszi vásárra. Találkozás 9 órakor a nagyállomáson (TFC vonat). Szervező: Vas Géza.
- **Október 10. (szombat):** Lombi-tető (10 km). Találkozás 10 órakor a távolsági buszmegállóval szemben levő megállóban. Szervező: Márton Erzsébet.
- **Október 11. (vasárnap):** Szászfenes–Leányvár–Monostor negyed (14 km). Találkozás 9.15 órakor a 9-es (M21-es) autóbusz Bucium utcai megállójában. Szervező: Csorba Anna ♦ Kolozsvár–Csonkatelep (Újszeliste, Săliște, Nouă). Találkozás az állomásteren az M33-as autóbusz megállójában 7.20 órakor. Szervező: Vlád Pál.
- **Október 14. (szerda):** István-forrás (9 km), találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Székely Lavotta ♦ Túraszervezők tanácskozása és választmányi gyűlés 18 órától a székházban.
- **Október 17. (szombat):** Bácsi-torok (10 km). Találkozás 10 órakor a 31-es busz Széchenyi téri megállójában. Szervező: Márton Erzsébet ♦ Istenszéke (gyalog 20 km, szintkülönbség 800 m). Kis-kocsis kirándulás. Szervező: Szima Márton. Érdeklődni telefonon.
- **Október 18. (vasárnap):** Őszi séta; Györgyfalvi-erdő–Szamosfalvi-erdő–Nagyszopor (15 km). Találkozás 9 órakor a 32-es autóbusz alvernai megállójában. Szervező: Szakács Éva ♦ Kissebesi vízesések (16 km, szintkülönbség 400 m); megközelítés kiskocsikkal. Találkozás 7 órakor a Flip előtt. Szervező: Vlád Pál.
- **Október 21. (szerda):** Cérna-forrás (8 km), találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Székely Lavotta.
- **Október 24. (szombat):** Kirándulás a kalotaszentkirályi csipkebogyó (hecserli) fesztiválra. Szervező: Vas Géza. Érdeklődni telefonon.
- **Október 25. (vasárnap):** Csucsá–Almási vár–Kolozsvár kerékpárral (80 km). Találkozás a nagyállomáson 7.15 órakor (TFC vonattal). Szervező: Szima Márton ♦ Ronki–Pociovaliste szorosok túrája (15 km, 700 m szintkülönbség). Szervező: Mezei Elemér. Érdeklődni telefonon.
- **Október 28. (szerda):** Rejtett-forrás (7 km), találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Székely Lavotta.
- **Október 31. (szombat):** Megemlékezés az EKE halottairól, a Fekete-keresztnél (16 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Szatmári Béla.
- **November 4. (szerda):** Séta a Péter-úton (9 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Szervező: Székely Lavotta ♦ 18 órától közgyűlés az Apáczai-líceumban.
- **Szolgálatos napok a székházban** (Kolozsvár, Cardinal Iuliu Hossu/Fürdő utca 20. sz., 13-as ajtó): hétfőn, csütörtökön 17–18 óra, kedden 10.30–12.30 óra között. ♦ **EKE fotóklub:** minden kedden 17 órától a székházban. ♦ **Könyvtár:** minden csütörtökön 17–18 óra között a székházban.

Túravezetők, szervezők elérhetőségei	
Csorba Anna 0740-407652	Székely Lavotta 0748-036290
Kiss János 0364-807639	Szima Márton 0766-703575
Márton Erzsébet 0742-037179	Tatár Ferenc 0770-586926
Mezei Elemér 0724-892797	Vas Géza 0742-659570
Pál Gyöngyi 0742-373546	Vlád Pál 0264-435866
Szabó István 0748-140551	Titkár: Etédi József 0745-029946 és Székely Lavotta
Szakács Éva 0743-670685	

Minden érdeklődőt szeretettel vár az EKE Kolozsvár 1891!